

фіксуватиме відмінне від першого випадку ставлення особи до професіоналізму та інший вид компетентності.

Взаємозалежність і взаємозв'язок самовизначення від провідних мотиваційних потреб вимагає дослідження, але вже сьогодні необхідно враховувати ці чинники, розглядаючи змістовну й операціональну сторони професіоналізму і компетентності державного службовця.

Список використаних джерел

1. **Даль В.** Словарь живого великорусского языка. В 4 т. Т. 2 / В. Даль. – М. : Терра, 1994. – С. 148.
2. **Ильин И. А.** Родина и мы / И. А. Ильин. – Смоленск : Просох, 1995. – Режим доступа : www.rulit.net/books/rodina-i-my-read-262516-3.html.
3. **Лесечко М. Д.** Методичні засади оцінки професійної компетентності керівника / М. Д. Лесечко, Р. М. Рудницька, А. О. Чемерис // Технология принятия управленческих решений в государственном управлении и местном самоуправлении. – Л. : Ахилл, 2003. – 424 с.
4. **Маркова А. Х.** Психология профессионализма. / А. Х. Маркова. – М. : Междунар. гуманит. фонд «Знание», 1996. – Режим доступа : www.zipsites.ru/psylib/info.php?p=2366.
5. **Оболенський О.** Професіоналізація державної служби та служби в органах місцевого самоврядування / О. Оболенський, В. Сороко // Вісн. держ. служби України. – 2005. – № 1. – С. 20 – 27.
6. **Сороко В.** Побудова механізму оцінки ділових і професійних якостей державних службовців / В. Сороко // Вісн. держ. служби України. – 2003. – № 1. – С. 65 – 75.
7. **Фромм Э.** Иметь или быть / Э. Фромм. – М. : Прогресс, 1990. – Режим доступа : psylib.org.ua/books/fromm02.

Надійшла до редколегії 13.11.13

УДК 352.088.6(477)

Віталій КОПИЛЬЦОВ
Микільська на Дніпрі сільська рада

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ СІЛЬСЬКИХ ТА СЕЛИЩНИХ ГОЛІВ В УКРАЇНІ

Аналізується сучасний стан та визначаються шляхи вдосконалення нормативно-правового забезпечення професійного навчання сільських та селищних голів в Україні.

Ключові слова: служба в органах місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування, сільський голова, селищний голова, професійне навчання, нормативно-правове забезпечення.

Vitaliy Kopyltsov. Нормативно-правовое обеспечение професионального обучения сельских и поселковых голов в Украине

Анализируется современное состояние и определяются пути усовершенствования нормативно-правового обеспечения профессионального обучения сельских и поселковых голов в Украине.

Ключевые слова: служба в органах местного самоуправления, должностные лица местного самоуправления, сельский голова, поселковый голова, профессиональное обучение, нормативно-правовое обеспечение.

Vitaliy Kopyltsov. Normative-legal support of professional training of villages' and small towns' heads in Ukraine

The contemporary state is analyzed and ways of normative-legal support of professional training of villages' and small towns' heads in Ukraine are determined.

Key words: local government service, local government official, village head, urban village head, skills training, preparing, regulatory and legal supply.

Реформування місцевого самоврядування й модернізацію служби в органах місцевого самоврядування України неможливо ефективно проводити без підвищення рівня професіоналізму й професійної компетентності посадових осіб місцевого самоврядування в цілому й сільських, селищних голів зокрема, оскільки трансформаційні процеси, які відбуваються в незалежній Україні в умовах становлення й розвитку місцевого самоврядування, вимагають професійно підготовлених сільських і селищних голів, здатних працювати в нових умовах та приймати за нових обставин оптимальні рішення. Саме тому проблема вдосконалення професійного навчання сільських та селищних голів, і перш за все його нормативно-правового забезпечення, сьогодні набуває особливого значення.

На сучасному етапі розвитку науки державного управління проблему вдосконалення системи професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, і в тому числі сільських та селищних голів, стану його нормативно-правового забезпечення досліджували як українські, так і зарубіжні вчені. На наш погляд, на особливу увагу заслуговують праці таких учених, як Є. І. Бородін, С. В. Газарян, Н. Т. Гончарук, Л. В. Жабенко, А. М. Михненко, Н. Р. Нижник, Ю. О. Оболенський, Л. Л. Прокопенко, С. М. Серьогін, В. М. Сороко, І. В. Шпекторенко та ін. Однак і на сьогодні аналіз сучасного стану та шляхів удосконалення нормативно-правового забезпечення професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування в цілому ї сільських та селищних голів зокрема залишається актуальним.

Стан нормативно-правового забезпечення професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування за роки незалежності вже зазнав суттєвих змін, як внутрішньосистемних, так і зовнішніх. Однак незважаючи на це, він потребує подальшого аналізу та відповідних уточнень з урахуванням обставин сьогодення. В Україні ще в 1997 р. було ратифіковано Європейську хартію місцевого самоврядування (далі – Хартія), але в сучасних українських реаліях не виконується в повному обсязі ст. 6 Хартії, в якій зазначено: «Умови служби співробітників органів місцевого самоврядування повинні дозволяти добір висококваліфікованого персоналу з урахуванням особистих якостей та компетентності. Для цього забезпечуються належні можливості професійної підготовки, винагороди та просування по службі» [3] (переклад автора. – В. К.).

Метою статті є визначення шляхів удосконалення нормативно-правового забезпечення професійного навчання сільських та селищних голів в Україні.

Слід зазначити, що на сьогодні в Україні в цілому сформована нормативно-правова база, яка регламентує питання професійного навчання як державних службовців, так і посадових осіб місцевого самоврядування. Існуюча нормативно-правова база з питань підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, будучи спрямованою на професіоналізацію всієї публічної служби, включає ряд норм, які повинні забезпечити якісне, ефективне й результативне професійне навчання сільських та селищних голів. Однак, як зазначає Л. В. Жабенко, не всі проблеми професійного навчання можна вважати розв'язаними,

особливо враховуючи специфіку посад сільських, селищних та міських голів. Таким чином, система професійного навчання головних посадових осіб територіальної громади має відрізнятися від традиційної системи перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців [4].

На думку авторів монографії «Реформування професійного навчання державних службовців в Україні: проблеми та перспективи», регулювання системи професійного навчання державних службовців в українському законодавстві характеризується такими особливостями: по-перше, створено необхідний комплекс документів, необхідних для забезпечення зазначеного напряму діяльності, по-друге, існує проблема щодо застосування в нормативно-правових актах відповідної термінології. У монографії також зазначено, що термін «професійне навчання» зараз лише проходить процес становлення та закріплення в законодавстві України. Тривалий час він вживався лише в окремих нормативно-правових актах освітнього характеру, не тлумачився. На сьогодні поняття професійного навчання посадових осіб тільки починає набувати широкого вжитку у вітчизняному правовому полі [11].

Серед ключових проблем реформування законодавчого регулювання професійного навчання державних службовців науковці називають такі: недостатній рівень імплементації міжнародного законодавства щодо професійного навчання взагалі та професійного навчання державних службовців зокрема до вітчизняного правового поля (ідеється не просто про визнання норм міжнародно-правових актів, а й про сприйняття вітчизняними законодавцями стратегічних напрямів і тенденцій розвитку освіти, збереження людських ресурсів, професійного навчання); наявність прогалин у вітчизняному законодавстві щодо термінологічного визначення основних понять професійного навчання державних службовців та введення до правового поля нових термінів тощо; відсутність системності та послідовності в реформуванні законодавства щодо професійного навчання державних службовців; неузгодженість загального законодавства про освіту та розвиток людських ресурсів із законодавством про державну службу щодо питань професійної освіти; відсутність взаємозв'язку між законодавством про державну службу та галузевим законодавством різних відомств щодо професійного навчання державних службовців; нерегламентованість на законодавчому рівні механізмів регулювання та заохочення професійного навчання державних службовців за місцем роботи; незабезпечення

наступності та безперервності професійного навчання державних службовців; відсутність врегулювання взаємовідносин підсистем професійного навчання державних службовців, а також відповідних взаємовідносин НАДУ та інших вищих навчальних закладів, які готують фахівців у сфері державного управління; надто повільне реформування законодавства про НАДУ відповідно до сучасних вимог; відсутність механізму законодавчого врегулювання постійного оновлення навчальних програм професійного навчання державних службовців, з урахуванням практичних потреб органів державної влади, наукових досягнень державного управління та за всіх форм професійного навчання [11].

На наш погляд, ураховуючи те, що сьогодні існуюча в Україні система професійного навчання єдина як для державних службовців органів виконавчої влади, так і для посадових осіб місцевого самоврядування, можна говорити про те, що це повною мірою стосується і професійного навчання сільських та селищних голів.

Важливе значення для розвитку системи професійного навчання сільських та селищних голів мають закони України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про службу в органах місцевого самоврядування», якими визначено правовий статус, компетенції та засади діяльності органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб в цілому і у сфері професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування зокрема.

З метою організації та функціонування системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування впродовж років незалежності було прийнято ряд цільових нормативно-правових документів: указів та розпоряджень Президента України, постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України, наказів Головодержслужби (Нацдержслужби) України. Серед них доцільно виділити такі укази Президента України: «Про систему підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації державних службовців», «Про комплексну програму підготовки державних службовців», «Питання управління державною службою в Україні», «Про стратегію державної кадрової політики на 2012 – 2020 роки», «Про Президентський кадровий резерв “Нова еліта нації”». Важливе значення мають постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації державних службовців і Положення про єдиний порядок підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації керівників державних підприємств, установ і

організацій» від 8 лютого 1997 р., «Про вдосконалення підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації державних службовців», «Про затвердження Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування». Ці та інші нормативно-правові документи відіграли важливу роль у становленні та розвитку системи професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Важливість та актуальність вирішення даної проблеми підтверджена також розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад». У концепції з метою проведення до 2014 р. цілісної та системної реформи у сфері підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад визначено шляхи і способи забезпечення підвищення професійної компетентності державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад шляхом створення належних умов для їх безперервного навчання в навчальних закладах системи підвищення кваліфікації, а також шляхом стажування і самостійного навчання з урахуванням кращої світової практики та вітчизняних традицій. Основними завданнями концепції є розроблення нормативно-правової бази з питань підвищення кваліфікації та механізмів підвищення рівня професійної компетентності державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад для ефективного здійснення покладених на них повноважень. У концепції передбачено, що реформування системи підвищення кваліфікації здійснюватиметься в три етапи з урахуванням першочергових, середньострокових та перспективних завдань. При цьому вдосконалити нормативно-правову базу з питань підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, зокрема впровадити нові форми, види та періодичність навчання, передбачається вже на першому, підготовчому етапі [10].

Шляхи вирішення проблем, які перешкоджають належному забезпеченню органів місцевого самоврядування фахівцями, здатними компетентно виконувати зазначені завдання на регіональному і місцевому рівнях, необхідність зміни підходу до професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування та системи їх підготовки, перепідготовки та підвищення

кваліфікації як способу формалізації, легітимізації та організації професійного навчання та зміни орієнтирів у професійному навчанні з формальної (інституалізованої) освіти на професійне навчання, критерієм оцінювання якості якого буде компетентнісний підхід, закріплено в «Державній цільовій програмі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України на 2008 – 2015 рр.», прийнятій постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. [2].

З метою посилення провідної ролі НАДУ в загальнонаціональній системі професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, реалізації завдань державотворення Указом Президента України від 9 грудня 2011 р. затверджено Концепцію реформування Національної академії державного управління при Президентові України, у якій визначено основні напрями її реформування та перетворення на сучасний центр підготовки і перепідготовки кадрів. У концепції зазначається, що для виконання завдань підготовки високопрофесійних, ініціативних, відповідальних кадрів, здатних осучаснити діяльність органів місцевого самоврядування, компетентно і відповідально виконувати управлінські функції, впроваджувати новітні соціальні технології, необхідно реформувати академію за певними основними напрямами. При цьому визначальним напрямом реформування академії є вдосконалення змісту, форм, методів, засобів навчання посадових осіб місцевого самоврядування з метою забезпечення органів місцевого самоврядування сучасними управлінськими кадрами. Для реалізації цього завдання необхідно: переорієнтувати зміст навчальних програм на основі функціонального, особистісного і компетентнісного підходів; забезпечити оптимальне поєднання навчального процесу з підготовки фахівців у галузі знань «Державне управління» з фундаментальними та прикладними науковими дослідженнями з проблем державного управління; активізувати застосування сучасних інтерактивних форм навчального процесу (тренінги, «мозкові атаки», ділові ігри тощо); започаткувати викладання авторських курсів авторитетними вітчизняними та іноземними політиками, державними діячами, ученими та експертами; вжити заходів щодо зміцнення зв’язку навчального процесу з практикою державного управління, удосконалити організацію стажування слухачів та викладачів академії; посилити вимоги до оцінювання і контролю успішності навчання слухачів, а також роботи

викладачів, зокрема з використання сучасних моделей навчання [5].

Засади формування Президентського кадрового резерву «Нова еліта нації» шляхом реалізації програми підбору та підготовки (перепідготовки) кадрів державної служби та служби в органах місцевого самоврядування визначено в Указі Президента України «Про Президентський кадровий резерв “Нова еліта нації”» [7].

В Указі Президента України «Питання управління державною службою в Україні» від 18 липня 2011 р. серед затверджених функцій Національного агентства України з питань державної служби визначено й такі функції, що стосуються професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування, зокрема сільських та селищних голів. Нацдержслужба бере участь у формуванні державної політики у сфері служби в органах місцевого самоврядування; вивчає потребу органів місцевого самоврядування в підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації їх працівників; організовує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування; організовує та координує професійне навчання посадових осіб місцевого самоврядування, бере участь у межах своїх повноважень у здійсненні контролю за якістю навчання; контролює виконання державного замовлення на підготовку фахівців за спеціальністю або напрямом підготовки «Державне управління», укладає державні контракти з відповідними вищими навчальними закладами та закладами післядипломної освіти і контролює їх виконання; визначає пріоритетні напрями підготовки, перепідготовки та підвищенні кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування, сприяє направленню на навчання за кордон посадових осіб місцевого самоврядування (у тому числі тих, хто направляється за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, аналізує та веде облік відповідних відомостей) [6].

У Стратегії державної кадрової політики на 2012 – 2020 рр. визначено, що реалізація державної кадрової політики у сфері професійного навчання передбачає виконання першочергових завдань, зокрема:

1) за напрямом підготовки кадрів: прогнозування потреби, формування та забезпечення виконання державного замовлення на підготовку кваліфікованих кадрів; розроблення національної системи оцінювання якості освіти; проведення оптимізації державних стандартів вищої освіти у сфері підготовки фахівців у сфері державного управління; напрацювання механізму державного гарантування працевлаштування та кар’єрного зростання після здобуття післядипломної освіти; утворення та формування

Президентського кадрового резерву «Нова еліта нації»; удосконалення законодавства з метою спрощення умов та процедури ліцензування діяльності з надання освітніх послуг для забезпечення оперативного реагування навчальних закладів на потреби ринку праці;

2) за напрямом підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів: реформування системи підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів на основі модернізації форм і методів навчання з урахуванням специфіки галузі чи сфери управління; переорієнтація системи підвищення кваліфікації на надання спеціальних знань, формування вмінь, необхідних для виконання роботи за певною професією, посадою; формування узгоджененої системи оцінювання отриманих знань, умінь та навичок за результатами підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації згідно з вимогами, необхідними для виконання роботи за певною професією, посадою, а також формування системи оцінювання під час добору фахівців; запровадження системи безперервного професійного навчання кадрів;

3) за напрямом державного регулювання професійної діяльності: детінізація ринку праці, попередження зловживань роботодавців у трудових відносинах із працівниками, зокрема під час вирішення питань прийняття на роботу, організації та оплати праці; перегляд кваліфікаційних характеристик у частині визначення знань, умінь, навичок, ціннісних характеристик і особистих якостей, необхідних для виконання завдань на відповідній посаді; супроводження кар'єрного зростання для забезпечення постійного вивчення рівня їх особистого розвитку з метою підготовки пропозицій щодо можливості професійного зростання та додаткового навчання; створення механізму професійної адаптації новопризначених працівників на робочому місці шляхом впровадження системи наставництва; запровадження періодичного оцінювання результатів професійної діяльності працівників, що включатиме проведення оцінки рівня досягнутих результатів професійної діяльності, кваліфікаційного розвитку та забезпечення матеріального стимулування за результатами оцінювання; удосконалення механізму конкурсного відбору; удосконалення системи оплати праці з урахуванням змісту та обсягу виконуваної роботи, її складності, рівня відповідальності та особистого внеску працівника в загальні результати роботи; створення єдиної системи оцінювання та стимулування роботи державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування; подолання існуючого дисбалансу в оплаті праці працівників вищих і нижчих категорій [9].

Ключовим інструментом у реалізації цих пріоритетів у сфері місцевого самоврядування має бути прийняття нової редакції Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», проект якого розроблено Національним агентством України з питань державної служби й наразі погоджено з асоціаціями органів місцевого самоврядування. У проекті закону передбачено новий підхід до навчання посадових осіб місцевого самоврядування, а саме підвищення рівня їх професійної компетентності у відповідних вищих навчальних закладах шляхом підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за професійними програмами, за програмами спеціальних курсів, тематичних семінарів, тренінгів, стажування, або в інших формах у порядку, визначеному Національним агентством України з питань державної служби. У проекті закону також передбачено, що підвищення рівня професійної компетентності посадових осіб місцевого самоврядування проводиться в разі потреби, але не рідше ніж один раз на п'ять років, а тих, які вперше призначені на посаду, здійснюється в перший рік з дня їх призначення.

Ураховуючи те, що наші знання застарівають через три роки, вважали б за доцільне під час прийняття нової редакції Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» також встановити норму про необхідність підвищувати кваліфікацію не рідше ніж один раз на три роки [8].

Таким чином, пріоритетними напрямами удосконалення професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування мають бути: визначення соціальних пріоритетів державної кадрової політики у сфері підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів; створення системи безперервної професійної освіти посадових осіб місцевого самоврядування, удосконалення стандартів, розширення доступності та поліпшення якості освітніх програм, посилення їх зв'язку з практикою діяльності органів місцевого самоврядування; удосконалення мережі навчальних закладів, у яких проходить підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації персоналу служби в органах місцевого самоврядування, у тому числі сільських та селищних голів [1].

Існує нагальна потреба прийняття в Україні спеціальний закон «Про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації навчання посадових осіб місцевого самоврядування», який би регламентував систему професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування з окремим розділом щодо професійного навчання виборних посадових осіб місцевого самоврядування та управління цією системою.

Подальші наукові розвідки в цьому напрямі досліджень мають стосуватися дослідження зарубіжного досвіду нормативно-правового забезпечення професійного навчання сільських та селищних голів в Україні та можливості його використання на сучасному етапі реформування служби в органах місцевого самоврядування.

Список використаних джерел

1. Гончарук Н. Т. Управління керівним персоналом у сфері державної служби України: теорія та практика : монографія / Н. Т. Гончарук. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2012. – 343 с.

2. Державна цільова програма підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України на 2008 – 2015 роки : затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 листоп. 2008 р. № 974 // Офіц. віsn. України. – 2008. – № 86. – Ст. 2887.

3. Европейская хартия местного самоуправления 1985 г.–Страсбург, 1985.

4. Жабенко Л. В. Розвиток системи професійного навчання міських голів в Україні : автореф. дис. ... канд. наук. держ. упр. : 25.00.02 / Л. В. Жабенко. – 2012. – 20 с.

5. Питання управління державною службою в Україні : Указ Президента України від 18 лип. 2011 р. № 769/2011. – Режим доступу : www.president.gov.ua/documents/13815.html.

6. Питання реформування Національної академії державного управління при Президентові України : Указ Президента України від 9 груд. 2011 р. №1110/2011. – Режим доступу : www.president.gov.ua/ru/documents/14263.html.

7. Про Президентський кадровий резерв «Нова еліта нації» : Указ Президента України від 5 квіт. 2012 р. № 246/2012 . – Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/246/2012.

8. Про службу в органах місцевого самоврядування : проект нової редакції Закону України. – Режим доступу : www.nads.gov.ua.

9. Про стратегію державної кадової політики на 2012 – 2020 роки : Указ Президента України від 1 лют. 2012 р. № 2012. – Режим доступу : www.president.gov.ua.

10. Про схвалення Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад : розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 листоп. 2011 р. № 1198-р. – Режим доступу : kmu.gov.ua.

11. Реформування професійного навчання державних службовців в Україні: проблеми та перспективи : кол. моногр. С. М. Серьогін, С. І. Бородін, Н. А. Липовська [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2012. – 274 с.

Надійшла до редколегії 22.11.13

Сергій ЛЕГКОСТУП

Національна академія державного управління

при Президентові України

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

**СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ПОСАДОВИХ ОСІБ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ЗМІН
ЦІННІСНИХ ПРИОРИТЕТІВ**

Аналізується соціальна адаптація посадових осіб місцевого самоврядування в умовах зміни ціннісних пріоритетів для з'ясування специфіки соціологічного підходу, його всебічного, інтегрального розгляду крізь призму соціології «соціологія особистості».

Ключові слова: соціальна адаптація, посадові особи місцевого самоврядування, ціннісні пріоритети, соціологія особистості, соціальні цінності, ціннісні орієнтири.

Сергей Легкоступ. Социальная адаптация должностных лиц местного самоуправления в условиях изменений ценностных приоритетов

Анализируется социальная адаптация должностных лиц местного самоуправления в условиях изменения ценностных приоритетов для выяснения специфики социологического подхода, его всестороннего интегрального рассмотрения через призму направления социологии «социология личности».

Ключевые слова: социальная адаптация, должностные лица местного самоуправления, ценностные приоритеты, социология личности, социальные ценности, ценностные ориентиры.

Sergiy Legkostup. Social adaptation of local government officials in the conditions of value priorities changes

Social adaptation of public servants of local self-government is analyzed in the conditions of changes of the valued priorities for finding out of specific of sociological approach him all-round, integral consideration through the prism of perception of industry of sociology of «sociology of personality».

Key words : are social adaptation, public servants of local self-government, valued priorities, sociology of personality, social values, valued reference-points.

Однією з визначальних ознак демократичної, соціальної, правової держави є наявність у ній повноцінного місцевого самоврядування, адже в ньому якнайповніше може бути реалізована ідея наближення влади до народу, який здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Тому постає питання формування ціннісних